

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.
katedra obchodního práva PF UK

Posudek k diplomové práci Martina Škorpila na téma
„Vyloučení z funkce člena voleného orgánu obchodní korporace (de lege lata i ferenda)“

Rozsah práce: 74 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 12. května 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil vysoce aktuální téma, jež nastolil teprve zákon o obchodních korporacích a umocnila jeho velká novela účinná od 1. ledna 2021 a které stále vyvolává otázky, na jejichž řešení se právní teorie ani praxe plně neshoduje. Pokládám tudíž za zvláště potřebné je odborně rozpracovávat.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné. Pojí se k němu dosud jen nemnoho tuzemských odborných pramenů a ty zdaleka nenabízejí shodné, uspokojivé a spolehlivé odpovědi a argumenty. Přinejmenším v části matérie se diplomant musel zorientovat na vlastní pěst a dobře proniknout do hlubších souvislostí korporálních, zvláště pokud jde o právní úpravu péče řádného hospodáře a posuzování jejího naplnění. Nároky na zpracování práce dále zvyšovaly pasáže komparativní, resp. věnované úpravě komunitární.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl cíl podrobně analyzovat jednotlivé skutkové podstaty diskvalifikace, zvláště po provedené novelizaci, jejich osobní působnost i dopady. Domnívám se, že tohoto cíle beze zbytku dosahuje a ve špičkové kvalitě. V podrobnostech viz níže. Avizuje rovněž úvahy de lege ferenda. Těch nicméně nabízí jen natolik poskrovnu, že možná nebylo na místě výslovně je uvádět mezi vytčenými výzkumnými úkoly (tím méně v názvu práce).

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předloženého díla je evidentní. Nepochybuji o tom, že je výsledkem diplomantovy samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Struktura práce je vystavěna přehledně a logicky. Úvod nastiňuje cíle diplomantovy práce, závěr rekapituluje jeho hlavní zjištění. Jádrem práce diplomant člení do šesti kapitol, které na sebe systematicky a vhodně navazují. Obecnější úvodní kapitola slouží jako východisko pro pasáže následující. Veškeré analýzy diplomant podřizuje vymezenému účelu a cíli svého bádání.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů odráží hlavní tuzemská díla, která se váží k tématu práce (byť některá v práci postrádám, včetně vlastních), a zahrnuje i několik nezbytných zdrojů zahraničních, z nichž diplomant čerpal závěry z prostředí anglického práva. Oceňuji důsledné zohlednění dostupné tuzemské i britské judikatury, včetně několika rozhodnutí vrchních soudů, o jejichž existenci jsem nevěděl, ale též důslednou práci s poznámkovým aparátem.

Vytknul bych snad jen používání poznámkového aparátu nejen jako odkaziště na odborné zdroje, nýbrž coby (často jen detailnějšího) pokračování vlastních analytických pasáží, jež by bylo možné, a v některých případech snad i lepší, zahrnout do samotného textu práce.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubku i šíři diplomantovy analýzy podkládám (snad až na poslední kapitolu práce) za příkladnou. Diplomant poctivě mapuje existující názorové proudy, za přispění vlastních obsáhlých úvah je kriticky vyhodnocuje a nabízí i argumentuje řešení, která jsou zčásti originální a dle mého i plně obhajitelná. S většinou se ostatně ztotožňuji. Oceňuji vyzrálost diplomantovy právní argumentace, ale i jeho znalost a také hloubku a poctivost analýzy dostupné judikatury nejen k tématu, ale i souvisejícím otázkám např. posuzování péče řádného hospodáře. Práce nereflexuje snad jen několik nedávných rozhodnutí k (ne)řádnému odvracení hrozícího úpadku (viz diplomantovy úvahy na toto téma na str. 53), která však Nejvyšší soud na své webové stránce publikoval teprve v průběhu dubna 2024, tedy krátce před tím, než diplomant práci finalizoval a odevzdal. Ocením, doplní-li diplomant informaci o těchto rozhodnutích v průběhu ústní obhajoby.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je standardní.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Práce vykazuje vysokou jazykovou i stylistickou úroveň. Chyby a překlepy jsem v ní prakticky nezaznamenal. Na výši je rovněž diplomantovo odborné vyjadřování a terminologie. Zvážil bych snad jen používání zkratk pro označení právních předpisů (např. „ZOK“) v souvislém textu práce, nejde-li o citaci jejich konkrétního ustanovení. Anglický termín „director“ bych také nepřekládal jako „ředitel“ (viz např. poznámka č. 7 na str. 4).

4. Případná další vyjádření k práci

V práci jsem nenarazil prakticky na žádné věcné nepřesnosti ani nesprávnosti.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Výše dle textu ad 3E. Na str. 13 práce diplomant správně uvádí, že velká novela zákona o obchodních korporacích „výslovně“ rozšířila působnost úpravy diskvalifikace na faktické, resp. stínové vedoucí. Bylo možné též závěr dovodit i za účinnosti předchozího znění zákona? Na str. 24 a 25 se diplomant ztotožňuje s názory, že stínový vedoucí obvykle naplní rovněž znaky osoby ovládající. Možná bych v této souvislosti z povahy věci rovnou uvažoval o osobně vlivné. Použijí se na něj tedy souběžně i pravidla o důsledcích ovlivnění? Na str. 29 práce diplomant konstatuje, že vyloučením lze postihnout kvalifikované porušení jakékoliv povinnosti, včetně smluvně převzaté. Lze si však představit, že člen statutárního orgánu nedodrží smluvní závazek (ať již vlastní, či společnosti), současně ale dostojí péči řádného hospodáře?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Práci hodnotím jako nezvykle vyspělé a zdařilé dílo na vysoké odborné úrovni, které je jednoznačně způsobilé obhajoby i obhajitelné. Její výsledné hodnocení ponechávám závislým na průběhu této obhajoby, předběžně bych nicméně navrhoval klasifikovat ji stupněm „výborně“.

V Praze dne 2. září 2024

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.